

pravljajte se na nove nasade, če tudi še imate zdrave vinograde; če pa imate že okužene po trsni uši, začnite z novimi brez prevdaranja in odlaganja. Ako bo delo dobro, vedite, da trud zastoj ne bo. Vinske cene se bodo za polovico zboljšale, kakor so se pri nas. Polovnjak se je tukaj letos prodajal po 80—100 gold. Take cene naj nam dajejo pogum, da se z vsemi silami in žilami poprimemo novih, nadpolnih ameriskih nasadov. Dne 2. novembra je umrl na splošno žalost župan naš, g. J. Varlec, v najlepši dobi svojega življenja; naj počiva v miru! Teden pozneje bil je pa izvoljen županom g. Martin Volavšek, vrli nadnjak.

Od Sotle. (Marsikaj.) Spomladista se vršili v Spodnjem Sečovem in Tokačevem poleg Slatine občinski volitvi. V obeh občinah je popolnoma zmagala narodna stranka. Ta vspeh Slovencev je pa bodel v oči nemčurčke, zato hajdi za pero in modre glavice so iztuhtale rekurz zoper izid volitev. V Gradcu so pa dali enkrat pod nos našim liberalcem, rekurz ovrgli, omenjeni volitvi pa potrdili. Koncem meseca novembra so odborniki izvolili v obeh občinah županom narodna in pošena moža; Janeza Drofenik in Gregorija Breko. Tako je odklenkalo Ogrizkovi gardi. Občinske zadeve bile bi torej povsem v redu, ker vseh deset občin Svetokriške nadžupnije se nahaja v narodnih rokah, a ne tako šolske. Krajni šolski svet ni v stanu pri slabih gmočnih razmerah pozidati si štirirazrednice za dekleta, kakor je zaukazalo visoko ministerstvo, a Slatinske šulvereinske šole ne more in ne sme prevzeti. Ne more: ker je na šolskem poslopiju vknjiženih preveč tisočakov; ne sme, ker noče biti Efižalt in Iskarjot lastne krvi. Zato je prosil že meseca junija za poldnevni pouk na štirirazrednici Svetokriški. Če se ta doseže, potem zadostuje sedanje poslopje za naše šolske potrebe. Toda meseca novembra je deželni šolski svet prošnjo kr. šolskega sveta zavrnil. Zoper ta odlok pa je uložilo vseh deset občin pritožbo na visoko ministerstvo. Upamo, da se nam reši ugodno, ker po § 21 državnega šolskega zakona se mora podeliti ta olajšava glede šolskega obiska šolski občini, ako vse politične občine prosijo za njo. — Donačke občine župan sme kaj ponosen biti na svoje občinske odbornike, kajti med istimi ima tudi kneza Alfreda Windischgrätz, predsednika sedanjega ministerstva. Z ameriskimi nasadi se nekateri vinogradniki v naših krajih marljivo pečajo. Pri Sv. Trojici poleg Sv. Križa imajo vzorno državno trsovnico. Tudi v Rogatecu jo že ima okrajni zastop, deželna se pa šele dela. Le škoda, da imata obe pre nizko lego, sta torej izpostavljeni pozebi, tembolj, ker les v nizavi dovolj ne dozori. V Trzišču poleg Slatine je zmrznil dne 29. novembra bukvovez Uršič. Pil ga je rad po očetovi navadi, pa tudi pijan v snegu našel smrt, kakor njegov oče.

Politični ogled.

Avstrijske dežele.

Dunaj V državnem zboru se gre posvetovanje precej gladko naprej ter ni skorej drugih govornikov, kakor mladočeški in njim se odgovarja najbolj od vlade, ostali poslanci pa molčijo. In prav je tako, saj so ti govori vselej dragi, a nič ne izdajo pri glasovanju. Načrt postav, ki uvrsti nekaj okrajnih sodnikov med dež. sodnike, so vsprejeli in sedaj se razpravlja o »izjemnem stanju« v Pragi. Da se potrdi, ni več dvoma, ali potem se neki kmalu prekliče, ker ni več za to prave potrebe. Vlada predlaga, naj se ji dovoli za tri mesece drž. proračun za leto 1894. Pri razpravi o tem bode gotovo

veliko besedij, največ od mladočeških poslancev, pa tudi izmed slov. poslancev se izpregovori najbrž kaka beseda.

Česko. V mestnem zastopu v Pragi še imajo Staročehi večino, vendar pa so izvolili za podžupana dr. Podlipny izmed Mladočehov. Izvolitev pa brž ne dobi najvišjega potrjenja. Baron Leonardi je odložil svoje poslaništvo v drž. zboru in z njim zgubi »klub konservativcev« zopet enega uda.

Štajarsko. Volitve v mestne zastop v Gradcu so se izvršile jako mlačno, prišlo je malo volilcev in v drugem ter v prvem razredu so zmagali nemški liberalci. v tretjem pa memški nacionalci. Ni pa kaj prida ne na teh, ne na onih, ker so vsi na eno kopito t. j. liberalci. — Posl. Hofmann je nemški nacionalac in je zanimivo, da se on v drž. zboru posebno rad potegne za vzvišanje plače pri uradnikih: mar ne zato, ker so ravno uradniki posebno radi na strani nemških nacionalcev? Roka umiva roko, obe pa segate v žepe plačevalcem davka!

Koroško. V Celovcu se predela mestna hiša ali »rotež« ter povisa, da bode dostojno zbirališče za »mestne očete«. — Družba sv. Cirila in Metoda je kupila v Velikovecu prostorno hišo ter priredi prihodnje leto v njej ljudsko šolo za slov. otroke. — V Trušnjah pri Velikovecu so si napravili podružnico šulvereina, toda slov. kmetje se je ogibajo in jih tudi ni bilo pri veselici te podružnice, pač pa več gospode iz Celovca.

Kranjsko. Pri političnih uradnikih se množi število taci, ki ne znajo slovenski in daje se jim čelo prednost pri službah. Tako je postal n. pr. baron Schönberger c. kr. okr. glavar v Krškem, ali on ne zna niti besedice slovenske: kako bode pač njegovo delovanje s slov. župani! — V Novem mestu so priredili za kmetje iz okolice »bralnico« t. j. hišo, v katero lahko pridejo, ob nedeljah prebirat slov. liste in poučljive knjige. Misel je hvale vredna.

Primorsko. V Gorici nimajo dobre pitne vode, ali mestni zastop ugiba še vedno brez uspeha, kako se naj napelje dobro voda v mesto. Brez velicij stroškov že ni mogoče! — Za slov. ljudsko šolo še mestu tudi primanjkuje denarja, za nepotrebne laške pa ga ima zmirom obilo. — Pri Sv. Križu blizu Trsta je odprl slov. trgovec štacuno in dobro se mu je nosila. Sedaj pa je obesil napis pri štacuni samo v laškem jeziku in glej, štacuna je ves dan prazna!

Hrvaško. Ker že tri leta vlada isče nadškofa v Zagrebu, ni čuda, če so ljudje že nevoljni; vlada pa si pomaga s tem, da spravlja govorice med ljudstvo, češ, da je nadškofa imenovanje že gotovo in kaj je njej zato, če se govorica kmalu prekliče za prazno. Tudi sedaj gre govorica po mestu, da je novi nadškof Bela Mayer, korar v Kaloczi. On pa je Madjar in ne zna hrvaški, torej ni za hrv. nadškofa.

Ogersko. Minister dr. Weckerle se hlina sedaj hisi magnatov ter misli s tem pridobiti plemenito gospodo za svoj »civilni zakon«. Tudi nekaj novih udov hoče imenovati v to hišo in se ve, da le take, ki bodo za »civilni zakon«. Ali ga mož spravi tako pod varno streho? — Znano je, da dela vlada silo vsem narodom, ki se ne štejejo za madjarsko krv; v zadnjem času pa se dela vlada nekaterim izmed njih, posebno Rumuncem, jako prijazno, ali ti nimajo do nje zaupanja ter se ji ne mislijo udati, dokler jim ne dovoli rumunskih šol.

Vunanje države.

Rim. Sv. oče Leon XIII. svetujejo katoliškim volilcem v Italiji, naj gredo na volišča, ali sedaj še le tam, kjer se gre za občinske, oziroma mestne zastope. Ako dobijo te zastope v svoje roke, potem jim ne bode

težko tudi pri volitvah v drž. zbor stopiti na volišče ter zmagovati zoper framasonsko društva.

Italija. V zadnjem trenutku je Zanardelliju izpodletelo ter ni spravil ministerstva na noge. Sedaj sestavlja ministerstvo znani Crispi, človek, ki mu živé še tri žene, sina pa je poslal v Ameriko, ker mu je doma delal preveč dolgovi. Ali prav tak človek je po volji framasonov in zato ne dvomimo, da postane iz nova predsednik v ministerstvu. Srečna Italija!

Francija. V soboto so imeli v drž. zboru v Parizu veliko strahu, ker je nekdo vrgel dinamita polno patrono v sredo med poslance; ranjenih je več poslancev, v celem pa nad sto ljudi. Tudi moža, ki je vrgel patrono, je opeklo in zato za ga lažje izpoznali ter ga djali pod varne ključke. Ime mu je Vaillant in je anarhist ter pravi, da je vrgel patrono »na svojo roko« t. j. ne na povelje tovarišev. — Ta zločin morebiti izpametuje francoske veljake in res, že se dela postava zoper anarhiste, ostra postava, da ostreje ni lahko. Prav, ali kaj pomaga, ko ni po »veri« republikancev ne nebes, ne pekla, zato pa hočejo nebesa ti ljudje na zemlji in drugim kopajo pekel!

Anglija. Anarhistov se bojijo tudi v Angliji, posebej še na Irskem: zato imajo sedaj pred ječami po dvojce, troje straž, ker se misli, da planejo anarhisti najprej na ječe ter rešijo iz njih svoje tovariše. Nekaj podobnega se je v Dublinu že zgodilo.

Nemčija. Nemško cesarstvo obstoji že nad 23 let, toda ljudje se še temu niso čisto privadili; izlasti v Württembergem kraljestvu ne marajo za pruske vojake, ampak hočejo le svoje, domače vojake v deželi. To pa nemškemu cesarju ni ljubo. — Trgovinska pogodba z Rumunijo se Nemcem ne dopada; oni bi radi, da se njim dajo vse pravice, Rumuncem pa nič.

Rusija. Vladi je treba denarja in zato tirja davke, ali ti se ne plačujejo tako gladko, kakor bi vlada rada. Ljubi Bog, kjer ni denarja, tam je pač tudi plačevalec v zadregi. Treba bode vladi čakati na boljše čase, potem bodo že tudi davki plačani: kjer nič ni, tam tudi car pravico zgubi!

Bolgarija. Novo ministerstvo je gotovo in hvalljo ga, da ima vse v redu, da so pravi možje v njem. Mi jim to iz srca privoščimo, kajti država še je mlada in ima še veliko dela, predno bode nje voz v redu tekel.

Srbija. Odkar je nova vlada, trudi se posebno za to, da se z našo državo, s svojo mejašino, postavi v red, ne v nasprotstvo, kakor je bilo v zadnjem času. Iz tega namena sta sedaj na Dunaju dva moža, da se poravnajo neprilike gledé na trgovino.

Turčija. Kolera je v vsaki državi jako nevarna, posebej pa še v Turčiji, kjer so ljudje nemarni in bolj nesnagi, kakor snagi privajeni. Vsled tega še kolera v tej državi nič ne pojenjuje in je le čudno, da še bolj ne razsaja v njej!

Afrika. Naš nadvojvoda Jožef Avgust je s svojo mlado ženo v Kajiru; tudi svetla cesarica pride neki tje, potem pa se poda na Madejro. — V Maroku je sedaj prenehala vojska, toda konec je še ni, ker se Kabili nočejo udati niti kralja, niti španjskemu generalu.

Amerika. V Brazilijo je prišlo 1500 naseljencev iz Evrope, toda niso jih pustili na suho in morali so se vrniti v Evropo. Največ je Italijanov, kacij 300 pa je tudi iz naše države, med njimi nekaj stajarskih in kranjskih Slovencev. — V severnih državah imajo sedaj malo dela, v Chicagu in v državi Illinois je nad 110.000 ljudi brez zasluzka. Žalostna usoda!

Za poduk in kratek čas.

Župnikove sanje.

(Pravljica, poslov. Fr. Goričan.)

(Konec.)

Ljubi moji otroci, kakšen prizor! Tamkaj nikdo ne vpraša po imenu, nikdo ne zapisuje pogubljenih duš v bukve; vse je navskriž, povsodi nered. Tresel sem se, kakor rosna kaplja na veji; lasje so se mi ježili, ko sem gledal brezkončno ognjeno morje. Plamen švigal mi je nasproti, smrad bil je neznosen in na uho donelo mi je strašno preklinjanje pogubljenih. Hudič, grozen in črn, kakor noč, zaklical mi je z grdim glasom:

»Bode skoro? Vidiš, pri nas je še vse hujše, kakor vam na zemlji duhovniki ta kraj pred oči stavijo.

Bodeš šel noter ali ne?»

»Jaz? Jaz ne vstopim; sem služabnik božji!»

»Ti si služabnik božji! Kaj pa tedaj hočeš tukaj?»

»Jaz pridem vas vprašat, kot župnik, ako je kdo od mojih župljanov tu pri vas.»

»Ti se delaš, gospod župnik, kakor da bi ne vedel, da imamo celo tvojo župnijo tukaj. Ti so vsi naši najboljši gosti. Pojdi, bodeš videl, kako je imamo z vsem preskrbljene, tvoje ljube župljane. Veš, ker ti ne hodijo k božji službi, ne k spovedi, ne tvojih pridig poslušat, zato pa pridejo k nam.»

Tako govoril je hudič. Stopil sem bliže in pazljivo gledal v ognjeno morje. Zagledal sem v velikem plamenu dolgega Poldeta — vi vsi ste ga poznali — kateri je bil tolikokrat pijan; svojo ženo pretepal in otroke spravil na beraško palico.

Videl sem Jero, katera je preteklo leto za sušico umrla. Gotovo se še spominjate, kako prevzetno se je oblačila in obnašala in kako pridno je obiskovala plese.

Videl sem debelega Jurija, kateri je tako naglo obogatel na krivični način. Videl sem Uršo, katera je ubogim mleko z vodo zmešano prodajala. Tudi sem videl učenega Miška, kateri je zmiraj obrekoval duhovnike in sv. vero; in kadar me je na poti srečal, ko sem nesel sv. popotnico bolniku, ni se nikdar odkril. Pipo je obdržal v ustih, ter šel mimo mene, kakor da bi psa srečal.

Videl sem lahkomišelnega Jožeta s Franco, Petra, Klaro in ... Pa dosta za dnes!

Res, bilo je zadosti. Bledi od straha poslušali so ljudje svojega župnika.

»Sprevidite sami, dragi moji«, nadaljuje župnik, »da tako ne sme biti dalje naprej. Meni je od Boga naložena skrb za vaše uboge duše, hočem in morem vas rešiti strašnega prepada, v katerega padete, ako boste še nadalje tako živeli. Jutri napravim se na delo. Da bode se vse dobro opravilo, vršilo bode se v tem tednu po tem-le redu:

V ponedeljek naj pridejo k spovedi vsi stari ljudje; s temi sem kmalu gotov.

V torek naj pridejo otroci; s temi se ne bode treba dolgo muditi.

V sredo mladenčji in dekleta; s temi bode dosta opraviti.

V četrtek možje; bodemo celo na kratko napravili.

V petek žene; bodem jim že rekel: le ne dolgega in brezpotrebne besedičenja!

V soboto pa ostali.

In ako bodemo v nedeljo gotovi, bodemo vsi zadovoljni. Od dnes naprej ne sme noben od vas več v pekel priti.

Otroci moji, ljubi župljani, to je tisti zaklad, katerega vam vsem želim. Amen.